

PROCEDURA PRZYJĘCIA I POSTĘPOWANIA OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W LUBACZOWIE W PRZYPADKU OSÓB BĘDĄCYCH W SYTUACJI KRYZYSOWEJ

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Art. 19 pkt. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023, poz. 1870).
4. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz.U. z 2023 r., poz. 1163).
5. Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1166).
6. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach (Dz. U. z 2023, poz. 1158).

II. FUNKCJE I ZADANIA OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ (OIK)

1. Ośrodek jest wielofunkcyjnym ośrodkiem wsparcia, świadczącym pomoc osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji kryzysowej w wyniku zdarzenia losowego, sytuacji rodzinnej lub trudnych przeżyć osobistych.
2. Ośrodek realizuje zadania zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
3. Do zadań Ośrodka należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
- 2) opracowanie i realizacja powiatowego programu służącego działaniom profilaktycznym w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) podejmowanie interdyscyplinarnych działań na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, celem przywrócenia równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej;
- 4) udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w szczególności poprzez udzielanie bezpłatnej pomocy w formie:
 - a) poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego,
 - b) interwencji kryzysowej i wsparcia,
 - c) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej,
 - d) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
 - e) zorganizowana badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie,
 - f) zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania,
 - g) udzielenia informacji o możliwych formach pomocy,
 - h) stałej współpracy z instytucjami w zakresie rozwiązywania problemu przemocy i realizacji procedury „Niebieskiej Karty”,
 - i) opracowanie i realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową,
 - j) opracowanie i realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową,
 - k) wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych oraz o ich ukończeniu.

III. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ PRACOWNIKA OIK W PRZYPADKU ZGŁOSZENIA/ZGŁOSZENIA SIĘ OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY LUB OSOBY BĘDĄCEJ W INNEJ SYTUACJI KRYZYSOWEJ

1. Przyjęcie zgłoszenia. W OIK w Lubaczowie przyjmowane są osoby po osobistym zgłoszeniu lub zgłoszeniu przez inną osobę lub instytucję. W przypadku powiadomienia listownego lub telefonicznego, przez Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS), Policję czy inne instytucje, wysyłane jest zaproszenie do kontaktu z tut. Ośrodkiem dla osoby doznającej przemocy lub osoby będącej w innej sytuacji kryzysowej. W sytuacji braku nawiązania kontaktu z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest osobą doznającą przemocy domowej lub z osobą będącą w innej sytuacji kryzysowej o powyższym fakcie powiadamiany jest odpowiedni OPS.
2. Diagnoza sytuacji i potrzeb osoby zgłoszonej/zgłaszającej się do OIK przeprowadzona jest:
 - 1) w zakresie:
 - a) czy osoba doznaje przemocy domowej lub,
 - b) osoba potrzebująca doraźnej pomocy znajduje się w sytuacji kryzysowej;
 - c) czy osoba nie wymaga natychmiastowej pomocy lekarskiej,
 - d) czy osoba nie wymaga specjalistycznej pomocy psychologicznej lub prawnej,
 - e) czy osoba nie jest pod wpływem alkoholu,
 - f) czy osoba jest mieszkańcem powiatu lubaczowskiego,
 - g) czy osoba nie wymaga całonocnego schronienia.
 - 2) na podstawie:
 - a) uzyskanych informacji od osoby zgłaszającej się,
 - b) uzyskanych informacji od osoby/instytucji zgłaszającej,
 - c) uzyskanych informacji od OPS, na terenie którego mieszka osoba doznająca przemocy domowej, lub osoba będąca w innej sytuacji kryzysowej,
 - d) uzyskanych informacji od Policji, w przypadku stwierdzenia, że miała styczność ze sprawą.
 - 3) sposób uzyskania informacji:
 - a) kontakt telefoniczny,
 - b) za pomocą poczty elektronicznej wiadomości e-mail,
 - c) pisemny (pracownik OIK występuje z pismem do OPS, Policji lub innej instytucji, o udzielenie informacji pisemnej dotyczącej danej sprawy).

IV. SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej i dzieciom pozostającym pod jej opieką.
2. Zorganizowanie niezwłocznie pomocy medycznej, w przypadku gdy taka pomoc jest wymagana.
3. Udzielenie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, w zależności od potrzeb poradnictwa socjalnego lub prawnego (udzielenie poradnictwa specjalistycznego odbywa się po wcześniejszym zdiagnozowaniu sytuacji osoby wymagającej wsparcia i ustaleniu jak najszybszego terminu spotkania przez pracownika OIK z danym specjalistą).
4. Udzielenie informacji na temat innych instytucji i organizacji pomagających osobom doznającym przemocy domowej.
5. Ustalenie planu działania;
6. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”, jeśli nie została zainicjowana przez inne jednostki lub służby.
7. Przesłanie formularza „Niebieskiej Karty A” do właściwego przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego (ZI).
8. Przekazanie formularza „Niebieskiej Karty B” osobie doznającej przemocy.
9. Poinformowanie Policji lub prokuratora o stosowaniu przemocy domowej.
10. W razie konieczności zapewnienie osobie doznającej przemocy domowej miejsca w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej (SOW). Szczegółowe zasady kierowania do SOW, określone są w załączniku nr 2 do Regulaminu wewnętrznego Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaczowie.
11. W sytuacjach szczególnych:
 - 1) anonimowego poinformowania o przemocy domowej, po uzyskaniu dokładnych danych danej rodziny, tj. nazwiska, adresu zamieszkania, pracownik powiadamia odpowiedni OPS, w celu zbadania zaistniałej sytuacji lub zgłoszenia o możliwości popełnienia przestępstwa do oficera dyżurnego komendy Policji;
 - 2) w sytuacji gdy dzwoni osoba, która jest w trakcie doznawanej przemocy i nie uzyskujemy danych kontaktowych, bądź rozmowa jest przerywana: pracownik OIK zgłasza sytuację do oficera dyżurnego komendy Policji podając dokładny czas połączenia telefonicznego, numer telefonu PCPR oraz numer telefonu osoby dzwoniącej, jeżeli jest to możliwe.

V. PROCEDURA STOSOWANA W OIK W PRZYPADKU SYTUACJI SUICYDALNEJ

1. W przypadku otrzymania informacji o zagrożeniu samobójczym (bezpośrednio od osoby zagrożonej, od osób pośrednich lub ze strony służb społecznych), pracownik OIK przyjmujący zgłoszenie podejmuje czynności

zmierzające do zabezpieczenia życia i zdrowia osób zagrożonych przez następujące czynności:

- 1) wstępną ocenę prawdopodobieństwa zagrożenia;
 - 2) utrzymanie stałego kontaktu bezpośredniego lub telefonicznego;
 - 3) dostarczenie wsparcia poprzez szacunek, zainteresowanie, okazanie troski;
 - 4) poszukiwanie zasobów klienta i wskazanie na możliwości ich wykorzystania;
 - 5) konstruowanie z klientem planów na najbliższą przyszłość.
2. W momencie stwierdzenia zagrożenia życia klienta, pracownik OIK powiadamia Dyrektora lub inną osobę upoważnioną o zaistniałej sytuacji, a także w razie konieczności zwraca się o pomoc do innych instytucji, tj. pogotowie ratunkowe, Policja.
 3. W przypadku zagrożenia samobójczego pracownik OIK motywuje osobę do skorzystania z konsultacji psychiatrycznej.
 4. Pracownik OIK nawiązuje współpracę z najbliższą rodziną klienta oraz zbiera informacje dotyczące dotychczasowego funkcjonowania klienta i rodziny oraz radzenia sobie z wcześniejszymi sytuacjami kryzysowymi.
 5. Podczas kolejnych spotkań wspólnie z klientem pracownik OIK buduje plan działań zmierzający do opanowania sytuacji kryzysowej, oparty na istniejących zasobach jednostkowych, rodzinnych i instytucjonalnych, uwzględniający lokalną sieć wsparcia społecznego.
 6. W sytuacji szczególnej *„telefon od osoby zgłaszającej chęć popełnienia samobójstwa, niepodającej danych kontaktowych”*, pracownik OIK zawiadamia oficera dyżurnego Policji celem ustalenia adresu.

VI. MONITORING OSOBY KORZYSTAJĄCEJ ZE WSPARCIA OIK

1. Po przyjęciu do OIK pracownik Ośrodka prowadzi stały monitoring sytuacji osoby korzystającej ze wsparcia Ośrodka w zakresie:
 - 1) sytuacji rodzinnej osoby korzystającej ze wsparcia OIKI (w szczególności czy nadal stosowana jest wobec niej przemoc);
 - 2) efektów udzielonego poradnictwa socjalnego, psychologicznego czy prawnego;
 - 3) stanu zdrowia osoby objętej wsparciem przez Ośrodek;
 - 4) podjętych działaniach przez właściwy OPS (ZI), czy SOW.
2. Monitoring prowadzony jest w formie:
 - 1) kontaktu telefonicznego z osobą doznającą przemocy lub osobą będącą w innej sytuacji kryzysowej;
 - 2) kontaktu telefonicznego z rodziną osoby doznającej przemocy lub osoby

- będącej w innej sytuacji kryzysowej;
- 3) kontaktu telefonicznego z OPS (przewodniczącym ZI), właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby doznającej przemocy, osoby stosującej przemoc lub osoby będącej w innej sytuacji kryzysowej;
 - 4) kontaktu telefonicznego z SOW w przypadku przebywania osoby doznającej przemocy w SOW;
 - 5) poczty elektronicznej e-mail;
 - 6) pisemnej informacji o sytuacji osoby objętej wsparciem od OPS, właściwym wg. miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy, osoby stosującej przemoc lub osoby będącej w kryzysie, na wniosek pracownika OIK;
 - 7) pisemnej informacji od SOW, w przypadku osoby korzystającej z całodobowego schronienia, na wniosek pracownika OIK.
3. Monitoring prowadzony jest przez cały okres udzielanego wsparcia przez OIK, pobytu osoby doznającej przemocy w SOW oraz przez okres 12-m-cy po opuszczeniu SOW.

VII. DOKUMENTY OIK

1. Karta osoby zgłaszającej się/zgłoszonej do OIK w Lubaczowie (załącznik nr 1 do Procedur).
2. Karta przeprowadzonych działań/czynności przez OIK w Lubaczowie (załącznik nr 2 do Procedur).
3. Potwierdzenie udzielonego wsparcia/udzielonej porady przez OIK w Lubaczowie (załącznik nr 3 do Procedur).
4. Klauzula informacyjna o przetwarzaniu danych osobowych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaczowie w Lubaczowie (załącznik nr 4 do Procedur).
5. Oświadczenie (załącznik nr 4 do Procedur).

Dyrektor Powiatowego
Centrum Pomocy Rodzinie
w Lubaczowie
Beata Zadworna
mgr Beata Zadworna